

[Kim Behnke]

fra 1989 er det ved at gå galt igen. Fra 1989 har de årlige underskud på statsfinanserne betydet, at gælden vokser igen. Vi kan altså konstatere, at statsgælden, hvis vi opgør den som en procent af bruttonationalproduktet – og det er selvfølgelig én måde at gøre det på – var på omkring 50 pct. i 1981, og her i 1992 har vi en statsgæld på omkring 65 pct. af bruttonationalproduktet. Det var selvfølgelig også det, der gav ministeren anledning til at lave lidt omposteringer i forbindelse med forsøget på at overbevise EF om, at vi var værdige til ØMU, men det skal jeg komme tilbage til senere.

Vi kan altså konstatere, at gælden i den tid, vi har haft borgerligt styrede regeringer – med andre ord siden 1982 – ganske vist er blevet nedbragt i en enkelt periode, nemlig fra ca. 1984 til slutningen af 1986, men at det så er gået galt igen, og derfor lyder det måske nok besnærende, når ministeren appellerer til, at det nok skal gå alt sammen, bare man holder fast i den nuværende politik, men det er ikke særlig troværdigt.

Ser vi bare på 1990 og 1991 og prøver at vurdere, om ministerens budskab er realistisk, må vi sige, at kendsgerningerne belærer os om, at det, ministeren lover, simpelt hen ikke holder. Ministeren siger: Jamen vi skal bare have mere gang i den samlede økonomi, så skal det nok gå alt sammen! Hvis vi f. eks. opgør gælden i 1990 på 1989-niveau – nu siger vi, at vi fryser på 1989-niveau – steg gælden med 10 mia. kr., og i 1991 steg den med 20 mia. kr. Bruttonationalproduktet steg i 1990 kun med 1½ pct. og i 1991 med 1¼ pct. For at få den situation, som økonomiministeren taler om, nemlig at den økonomiske vækst i samfundet kunne redde os ud af problemerne, skulle vi bare for at have fastholdt 1989-niveauet have haft en vækst i BNP i 1990 på 3 pct. og en vækst i 1991 på 5 pct., og jo længere vi regner os fremad, jo større stigninger vil der være behov for. De stigninger er økonomiministeren jo simpelt hen ikke i stand til at argumentere sagligt for vil komme i de kommende år, heller ikke med den politik, regeringen har lagt frem.

Derfor er det simpelt hen luftfrikadeller at sige: Bare bruttonationalproduktet stiger, så løser vi problemerne. Det gør vi ikke, for den stigningstakt, der skal til, er simpelt hen ud fra den nu førte politik komplet urealistisk.

Men det er jo, som det er blevet sagt, ikke selve gældsposten, der umiddelbart er et problem, for pengene er jo redistribuerede. Det er jo ikke sådan, at økonomiministeren eller regeringen har 520 mia. kr. liggende et eller andet sted. Nej, pengene er redistribuerede ud i samfundet, og derfor er det, der er tilbage, pinen, renten. Og som jeg gjorde opmærksom på i mit første indlæg, er det jo ikke småpenge, vi taler om. Regeringen har tidligere gjort meget ud af, at vi skulle have nedtrappet og afskaffet 6-pct.-skatten osv. Tænk på, at vi kunne afskaffe både 6- og 12 pct.-skatten 4 til 5 gange, hvis vi fjernede denne gigantiske rentebyrde.

Men ikke nok med det, rentebyrden er jo selvforstærkende, for regeringen er nødt til for hele tiden at kunne sælge alle disse statsobligationer at give en rimelig fornuftig forrentning af dem, og denne fornuftige forrentning giver en tilsvarende større rentepost, en rentebyrde, på statsfinanserne, og så har vi gøgeungeeffekten.

Men også rent privatøkonomisk er det ødelæggende for resten af det finansielle marked, for staten udgør jo så stor en del af den danske samfundsøkonomi, at den rente, staten er nødt til at forlange, er så høj, at også det er med til at gøre det svært og surt for den private del af vores økonomi.

Derudover sker der det, at staten ved hvert eneste år at sælge nye statsobligationer opsuger risikovillig kapital, som personer, der køber statsobligationer, ellers ville have anbragt f.eks. i etableringen af nye arbejdspladser.

Dernæst er der spørgsmålet om, hvordan gældsprocenten – og ministeren var også inde på det – er opgjort, når vi skal leve op til 60 pct.-grænsen i ØMU'en. Der bruger regeringen den argumentation, at den modregner, tager disse penge i Den Sociale Pensionsfond. Den argumentation holder imidlertid ikke. Det svarer til, at jeg skulle have sikret en kapitalpension, jeg havde oprettet i et pengeinstitut, ved at gå ud og optage et lån svarende til størrelsen af min kapitalpension, og det ville jeg jo ikke have gjort. De penge, der står i Den Sociale Pensionsfond, står der, fordi de skal bruges til en senere pensionsudbetaling. Hvis man belåner det beløb, er man jo rent likviditetsmæssigt ikke i stand til at opfylde sine forpligtelser, og derfor mener jeg, at regeringen har tommelfingeren på vægten, når man laver den ØMU-opgørelse.